

Dnr

Kommunstyrelsen 2013-05-15 § 95

Revidering av ägardirektiv för Värmdö Hamnar AB

Kommunstyrelsens förslag

1. Ägardirektiven fastställs
2. Samtliga tidigare ägardirektiv upphävs.
3. Kommunstyrelsens ordförande ges i uppdrag att som ombud för kommunen överlämna ägardirektiven till bolagsstämman.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Ärendebeskrivning

Värmdö Hamnar AB (VHAB) är ett av Värmdö kommun helägt bolag. Bolagets ägardirektiv reviderades senast av kommunfullmäktige den 14 december 2011. Nu föreslås nya ägardirektiv som främst syftar till att förtydliga verksamhetsdirektiven.

Handlingar i ärendet

Revidering av ägardirektiv för Värmdö hamnar AB, KLK 2012-11-18

Sändlista

Kommunfullmäktige

Tjänsteskrivelse

Kommunstyrelsen

Diarienummer: 12KS/XX
Datum: 20121118
Handläggare: Frida Ragnarsson
Kansli- och utvecklingsavdelningen
frida.ragnarsson@varmdo.se

Revidering av ägardirektiv för Värmdö hamnar AB

Förslag till beslut

1. Ägardirektiven fastställs.
2. Samtliga tidigare ägardirektiv upphävs.
3. Kommunstyrelsens ordförande ges i uppdrag att såsom ombud för kommunen överlämna ägardirektiven till bolagsstämman.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Värmdö Hamnar AB är ett av Värmdö kommun helägt aktiebolag. Bolaget har till ändamål att äga, förvalta och vidareutveckla de hamnanläggningar med tillhörande fastigheter och verksamheter, som Värmdö kommunfullmäktige beslutar att bolaget skall omhändera. Värmdö Hamnar AB (VHAB) har haft ägardirektiv sedan 2004. Bolaget ägs till hundra procent (100 %) av Värmdö kommun. Ägardirektiven reviderades senast av kommunfullmäktige i Värmdö kommun 2011-12-14 § 317. Nya ägardirektiv föreslås nu för Värmdö hamnar AB som främst syftar till att förtydliga verksamhetsdirektiven.

Ägardirektiv

De kommunalt helägda bolagen representerar stora tillgångar som kommunfullmäktige har ett politiskt och ekonomiskt ansvar för. Detta erfordrar att ägaren har en löpande uppsikt över bolagens utveckling, resultat och ställning.

Ägardirektiv ska innehålla en konkret beskrivning av ändamålet i bolagsordningen. Värmdö hamnar Abs bolagsordning stadgar att:

"Bolaget har till föremål för sin verksamhet att äga, förvalta och vidareutveckla fastigheter och hamnanläggningar med tillhörande verksamheter inom Värmdö kommun."

Ägarens uppgift är att förtydliga detta ändamål för styrelsen. Sålunda bör ägaren förtydliga motiven för att bedriva verksamheten, vilka uppgifter eller specifika mål bolaget bör ha samt vilka restriktioner som finns för verksamheten.

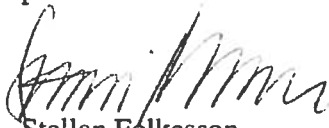
Nya ägardirektiv

Förändringarna i ägardirektiven gäller främst verksamhetsdirektiven. De ägardirektiv som nu föreslås finns ett fokus på grundfunktionalitet. Sålunda föreslås att fokus ska ligga på att tillhandahålla god hamnservice främst i de hamnar som har stora volymer gods- och persontransporter, särskilt huvudhamnen Stavsnäs. Bolaget bör tillse att det i finns goda parkeringsmöjligheter, att hamnavgifter tas ut. Vidare föreslås att bolaget självständigt beslutar om nivåer på dessa. Ett ytterligare förtydligande är att småbåtslivet och turism bör vara en sekundär uppgift för bolaget.

De övriga delarna av ägardirektiven är oförändrade sedan fullmäktiges senaste ställningstagande 2011-12-14.

Samråd

Jämlikt ny företagspolicy för Värmdö kommun så har ägardirektivet upprättats i samråd med bolaget för att dessa ska kunna ta ansvar för de uppgifter som i samförstånd lagts på dem.

Stellan Fölkesson
Kommundirektör

Maria Larsson Ajne
Kanslichef

Ägardirektiv för Värmdö hamnar AB

Ändamålsdirektiv

Värmdö Hamnar AB är ett av Värmdö kommun helägt aktiebolag. Bolaget har till ändamål att äga, förvalta och vidareutveckla de hamnanläggningar med tillhörande fastigheter och verksamheter, som Värmdö kommunfullmäktige beslutar att bolaget skall omhändera. Bolagets styrelse och vd skall bedriva verksamheten så att god ekonomi och långsiktig ekonomisk balans upprätthålls.

Verksamhetsdirektiv

Gammal lydelse: Bolaget skall samordna och utveckla hamnanläggningarna för att uppnå en för kommunen, dess invånare och besökare god tillgänglighet och effektivt utnyttjande av tillgängliga resurser. Bolaget ansvarar självständigt för uthyrning av ägda fastigheter, lokaler, lägenheter och anläggningar.

Förslag på ny lydelse:

Bolaget ska samordna och utveckla hamnanläggningarna för att uppnå en för kommunen, invånare och besökare en god tillgänglighet och effektivt utnyttjande av tillgängliga resurser. Bolaget ansvarar självständigt för uthyrning av ägda fastigheter, lokaler, lägenheter och anläggningar.

Fokus ska ligga på att tillhandahålla god hamnservice främst i de hamnar som har stora volymer gods- och persontransporter, särskilt huvudhamnen Stavnäs. Bolaget bör tillse att det i finns goda parkeringsmöjligheter, att hamnavgifter tas ut. Bolaget kan självständigt besluta om nivåer på dessa. Utveckling av småbåtslivet och turism bör vara en sekundär uppgift för bolaget.

Ekonomiska direktiv

Bolagets verksamhet skall baseras på affärsmässiga principer, såvida inte kommunfullmäktige, i varje särskilt fall, beslutar annat. Kommunen fastställer årligen sina ekonomiska krav på bolaget i samband med fastställande av kommunens årsbudget. Bolaget fastställer självständigt avgifter, taxor, hyror mm för sin verksamhet. Bolaget skall genom intäkter finansiera sin verksamhet utifrån de ekonomiska krav kommunfullmäktige fastställt för bolaget.

Bolagets soliditet, dvs det egna kapitalet dividerat med balansomslutningen, bör inte understiga 15 procent. Värmdö hamnar AB ska ha en avkastning om fem procent (5 %) på de samlade intäkterna.

Styrelsens arbete

Bolagsstyrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Den har både en kontrollerande och styrande funktion. Styrelsen ska

Bakomliggande lagstiftning

Denna plan beslutas av kommunfullmäktige, och beslutas med stöd av aktiebolagslagen och kommunallagen.

Uppföljning och uppdatering

Kansli- och utvecklingsavdelningen ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation. Styrelsen ska se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden kan kontrolleras på ett betryggande sätt.

Bolagsstyrelsen ska fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt eget arbete och i skriftliga instruktioner fördela arbetet mellan sig och den verkställande direktören. Styrelsens ansvar och tillsynsskyldighet kan inte överlätas på någon annan. För att säkerställa att arbetet ovan fungerar kräver ägaren att styrelsen utformar en affärsplan förutom ovan nämnda arbetsordning för sitt eget arbete.

Frågor som ska bli föremål för kommunfullmäktiges ställningstagande

Följande frågor anses vara av principiell beskaffenhet eller av större vikt och ska tas upp i styrelsen i Värmdö hamnar AB för bedömning om de ska underställas kommunfullmäktige för ställningstagande innan bolagets styrelse fattar beslut:

- Åtgärder som innebär ny eller ändrad inriktning av verksamheten.
- Ingående av avtal och överenskommelser som medför väsentlig förändring av balansräkningen, varmed förstås 7 procent av bolagets balansomslutning.
- Ingående av avtal och överenskommelser, vilka – oavsett kontraktsvärdet – är av strategisk eller principiell betydelse för kommunen.

I vissa frågor ska bolaget alltid inhämta kommunfullmäktiges godkännande, bl.a. vid

- ändring av aktiekapital
- bildande av dotterbolag
- förvärv av aktier i annat företag
- försäljning av aktier samt ingående av avtal av principiell betydelse
- Bolaget äger inte rätt att uppta lån eller inteckna fast egendom utan kommunfullmäktiges godkännande
- Förslag och beslut om investeringar av betydelse i verksamheten skall underställas kommunen/ägaren för ställningstagande innan genomförande påbörjas eller avtal om genomförande träffas med extern part. Beslutsunderlaget skall, förutom beskrivning av projektet, innehålla investeringskalkyl och finansieringsförslag. Med "av betydelse" avses investeringar som inte finansieras inom den löpande verksamheten.

Kommunikation

En plan för möten mellan ägare och bolagsledning upprättas årligen av kommunstyrelsen för att samråda kring styrfrågor.

Miljö

I all sin verksamhet ska bolaget vara ett föredöme i miljöfrågor. I verksamheten ska miljövänliga tekniker och material användas liksom en miljövänlig teknisk försörjning.

Riskexponering

Bakomliggande lagstiftning

Denna plan beslutas av kommunfullmäktige, och beslutas med stöd av aktiebolagslagen och kommunallagen.

Uppföljning och uppdatering

Kansli- och utvecklingsavdelningen ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.

Bolaget ska arbeta aktivt med att identifiera och i möjligaste mån nedbringa riskerna i sin verksamhet genom aktiv riskhantering och systematisk intern kontroll.

Uppföljning

I bolagets förvaltningsberättelse ska uppgifter lämnas om hur styrelsen och verkställande direktören anser att ändamålet med bolagets verksamhet och uppfyllandet av ägardirektiven förverkligats under året. Verksamhetsberättelsen ska tillsändas kommunstyrelsen senast 15 mars varje år.

Bakomliggande lagstiftning

Denna plan beslutas av kommunfullmäktige, och beslutas med stöd av aktiebolagslagen och kommunallagen.

Uppföljning och uppdatering

Kansli- och utvecklingsavdelningen ansvarar för uppföljning och uppdatering av detta styrdokument.